

DĀRZA DIENAS

21. augustā katoļu kalendārā ir jaunavu un mocekļu Ursulas un viņas biedru piemiņas diena, 23. oktobrī – priestera Jāņa no Kapestrano, un nākamajā dienā – bīskapa Antona Marijas Klareta diena.

ZEMKOPIJA KALENDĀRS. Šodien un rīt Mēness atrodas Jaunavas, divas nākamās – Svaru, tad vēl divas dienas Skorpiona un ceturtdien nonāk Strēlnieka zīmē. Islaicīgā šī spidekļa redzamības laikā remontē siltumtīcu un dārzu inventāru, augļu kokiem izgriez un sadedzina vecos zarus kopā ar nezāļu kaudzēm un ziemiešu puķu stublāšiem, pēc pirmajām stiprākajām salnām izrok un sagatavo ziemšanai dāliju gumus un gladiolu sīpolus.

Jauna Mēness fāze iestājas 24. oktobrī pulksten 6,36. Ja rudenī skursteņi sīktī velk – nākamajā vasarā gaidāmi pārķona negaisi, bet pēc sausu rudens nāk vējaina ziema.

IZRAKUMI JERSIKĀ

Visu oktobrī Preiļu bērnu jaunrades nama zālē atvērta arheologu rīkotā izstāde – atradumi Jersikas pilskalnā. Te no zemes dzīlēm izcelti vairāk par 700 dažādu rotaslietu un sadzīves priekšmetu, podu lausku, starp kuriem netrūkst visai unikālu mantu. Izstādē jaunrades namā parādīti priekšmeti izlases kārtā no sešām ekspedīcijām, kas jau bijušas šajā pilskalnā un tuvīnajā kapu laukā. Visās tajās piedalījies, darbu vadījis mūsu novadniece Antonija Vilcāne – viņa tad arī ļoti interesanti pastāstīja par arheologu atklājumiem. Tie sparņojuši senatnes pētniekus, atklājuši daudz līdz šim nezināmu lappušu un liek uz Jersikas senajo valsti skatīties savādākām acīm. Arheologi ir pilni pārliecības, ka izrakumi pilskalnā jāturpina līdz iespējami pilnīgākai izpētei, lai iegūtu precīzāku ainu gan par cilvēku dzīvi un nodarbošanos tieši šajā pilskalnā un visā mūsu novadā, par tā sakariem ar kaimiņu ciltīm un tālākiem novadiem.

– Ja līdz šim zinātnieki vēl saubījās, – leminējās A. Vilcāne, – vai tagadējā Jersika tiešām bijusi varonīgās Ģerģes valsts centru,

kura tik ilgi un sekmīgi pretojās krustnešu iebrukumam, tad šo pētījumu rezultātā identitāte pilnīgi pierādīta. Un vēl – atradumi izrakumos, ļauj secināt, ka Jersikas valsts nebūt nav bijusi tik lielā atkarībā no Polockas un citām austrumu zemēm, kā uzskatīja līdz šim, ka pēdējā Jersikas valdnieku Visvalža vārds nav vis atvasinājums no krievu Vsevoloda, bet gad tipiski latvisks, kā tas ir ar citiem līdzīgiem.

Interesants stāstījums par izrakumiem kopumā, par šo izstādi izraisīja daudzus klātesošo jautājumus un divas no Preiļu I vidusskolas skolniecēm, uzzinājušas, cik tas ir atbildīgi un interesanti, izteica gatavību nākamajā sezonā piepulcēt izrakumu dalībnieku saimei, strādāt bez atlīdzības un tikai tālab, lai papildinātu savas zināšanas par novada vēsturi.

Sādas izstādes pēc sezonas noslēgšanas jau kļuvušas tradicionālas, agrāk tās nereti rīkoja tieši turpat pilskalnā, šoreiz, lai pievērstu lielāku sabiedrības uzmanību, rajona centrā.

A. Mežmalis

ĪVĀROJAMI DATI

Šudņ, 20. oktobrī aprit 105 godi, (1890), kņpš Bērzgaļa pogostā dzymuse rakstneica Naaizmērstule, eistajā vōrdā Rozalija Tabine. Jei beja skūlōtōja, kas vysu myužu

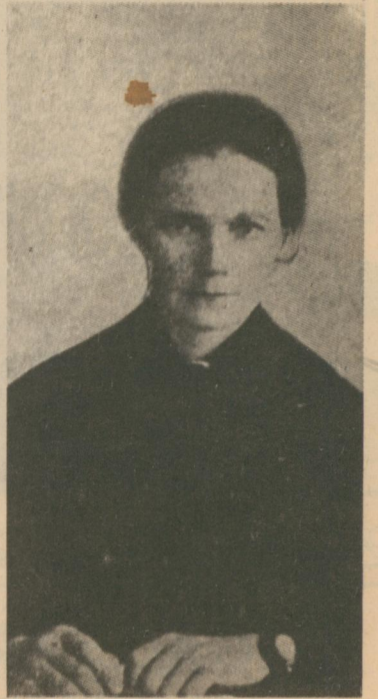
Viktors Trojanovskis

veļtēja latgaļu bārnu izgleitōšonai, 1913. godā laikrokstā «Drywa» pasarōdēja pyrmō publikaceja – dzejūjs prozā «Tu manis navaicoj», bet 1934. godā izdūts jōs rokstu krōjums «Lauku zīdi» un 1943. godā V. Lōča apgōdā – stōsti «Dīva dōrza pučēites». Myra 1965. goda 17. martā, paglobōta Aglyunas koptis.

«Tāvu zemes kalendars»

21. oktobrī miris (1970) ķīmiķis, filozofs Aleksandrs Janeks, dzimis 1891. gada 28. novembrī.

24. oktobrī (1915) dzimis baznīkungs, publicists Ludvigs Ornicāns, miris 1961. gada 13. februārī.

1991. 6.18.19

AR 15% ATLAIDI

Daugavpili visas prešes pārdos invalīdiem nesen atvērtais speciālais veikals. Tas iekārtots pēc invalīdu biedrības ierosinājuma un ar pilsētas domes aktīvu atbalstu. Paredzēts, ka arī no preču apgrozības iegūtie līdzekļi

tiks izmantoti šīs biedrības biedru vajadzībām. Tas ir praktisks pierādījums, ka pilsētā par invalīdiem rūpējas ne tikai vārdīs vien. Jau ar pirmajām dienām apmeklētāju netrūkst, viņi bauda saprotošu un iekļūstošu apkalpošanu.

LATGALES PĒTNIECĪBAS INSTITŪTA

kārtējā, 4. konference 3. un 4. novembrī notiks Balvos, tēma – «Latgales pagāme, tagadne, nākotne».

LEONS GARŠKA

(1906. g. 20. X – 1995. g. 30. IX)

a. Garška bija dzimis Ilūkstes apriņķa Kureumu pagasta Taboru mājās. Krustīts Lietuvā, Zarasu baznīcā.

Bērnības gados viņa vecāki pārcēlās uz dzīvi Subates draudzē. Pirmo izglītību Leons ieguva Subates pamatskolā, pēc tam turpināja izglītību Subates vidusskolā. Pilnu izglītības kursu viņš nobeidza 1929. gadā Rīgas lietuviešu ģimnāzijā. Šai pat gadā Leons iestājās Rīgas Garīgajā seminārā, kur studijas turpināja līdz 1934. gadam.

Par priesteri iesvētīts 1934. gada 10. maijā Svētā Jēkaba katedrālē Rīgā.

Latvijā lietuviešu izcelsmes garīdznieki bija ievērojami ne vien kā dedzīgi draudžu gani, bet arī kā centīgi dievnamu cēlāji. Tādas cerības uz jauniesvētīto lietuviešu izcelsmes priesteri lika toreizējais arhibīskaps A. Springovičs, ieceļot viņu 1934. gadā par Vanagu draudzes prāvestu ar uzdevumu tur uzcelt jaunu baznīcu. Jau iepriekšējais prāvests S. Šīkur-Kalvani bija iesācis līdzekļu vākšanu jaunā dievnama celšanai. Taču viss darba smagums gulās uz jauno priesteri L. Garšku. Viņš nekavējoties stājās pie baznīcas celšanas. Divu gadu laikā ar draudzes atbalstu tika uzcelta jaunā Vanagu baznīca.

1936. gadā bīskaps J. Rancāns konsekrēja jauno Vanagu baznīcu.

Drīz pēc dievnama konsekrācijas L. Garšku pārcēla par prāvestu Liksnā. Tur viņš nodzīvoja tikai vienu gadu. Jau 1938. gadā mēs viņu sastopam Bērzgalē. Tur bija sena, neliela mūra baznīca, kas yairs neatbilda draudzes vajadzībām. Šeit prāvests L. Garška nojauc prezbitērija daļu un tā vietā piebūvēja krustveidā otrik lielu daļu klā.

Prāvests L. Garška bija apveltīts ar skaļu balsi un prata teikt saturīgus sprediķus, tāpēc viņu bieži aicināja uz atlaidu dievkalpojumiem apkārtnes draudzēs.

1944. gadā prāvestu L. Garšku pārcēla uz Kalupi. II pasaules kara laikā te bija nodegusi sakristeja. To prāvests uzcēla no jauna.

Pēc gada atkal prāvests L. Garška tika pārcelts atpakaļ uz Vanagiem, kur

nodzīvoja 10 gadu, sagādājot baznīcas vajadzībām jaunu inventāru, kas bija izpostīts kara laikā.

No Vanagiem prāvests apkalpoja Znotiņu draudzi. Dievnamis bija avārijas stāvoklī. Prāvests L. Garška to sakārtoja pilnīgā kārtībā un atjaunoja dievkalpojumus.

1955. gadā L. Garška bija Nīcgales prāvests. Arī šeit dedzīgais prāvests turpināja remontdarbus pie torņa un pašā baznīcā.

Nākamā darbavieta viņam bija no 1956. līdz 1963. gadam Barkavā. Šis dievnamis bija stipri cietis II pasaules kara laikā. Šeit bija daudz jāstrādā, lai visu sakārtotu pienācīgā kārtībā.

No 1963. līdz 1966. gadam prāvests L. Garška kalpoja lielajā Vārkavas draudzē. Arī šeit darba bija atliku likām, taču šajā īsajā kalpošanas laikā viņš izdarīja daudz.

1966. gadā mēs viņu jau sastopam Pušā. Šeit prāvests centās atjaunot seno vēsturisko baznīcu, paturot visu veco neskartu.

1971. gadā prāvestu L. Garšku paaugstināja par dekānu Varakļānos, kur viņš nokalpoja tikai divus gadus un jau 1973. gadā tikai ieceļts par Nautrānu dekānu.

Šeit jau dedzīgo priesteri sāka nospīst lielā gadu nasta un arī dažādas slimības. Viņš aizgāja pelnītā atpūtā un dzīvoja Aglonā. Tur viņš arī 1995. gada 30. septembra agrā rīta stundā slēdza acis uz mūžiem.

Par savu centīgo darbu dvēseļu pestīšanā viņš tika paaugstināts par Svētā Tēva kapelānu.

Uz pēdējo dusu sirmo moniņjoru pavadīja 2. oktobrī, izvadot uz Aglonas kapiem. Sēru dievkalpojumu vadīja metropolīts J. Pujāts, piedaloties garīdzniekiem un ticīgiem no plašas apkāmes.

Lasi centīgais un dievbijīgais Dieva kalps atdusas no savām pūlēm, jo viņu pavada viņa darbi – dzīves laikā uzceltais pieminekļis – Vanagu baznīca un daudzie citi darbi cilvēku dvēseļu svētdarīšanā. Lūk viņš dus mierā!

Tilžas prāvests
A. Budže

DAUDZAJĀM

Št gada krāšņākajām aktivitātēm Rēzeknē piepulcināmi arī Jaunās mūzikas foruma koncerti. Piena konservu kombinātā kultūras namā koncertēja Zviedrijas saksofonistu kvartets un pūleju orķestris «Rīga», mūzikas koledža uzstājās vācu muzikants V. Erdmans – tas bija koncerts flautai ar elektronisko mūziku, pilsētas kultūras namā savukārt bija džeza kvinteta koncerts, ko sniedza piecas šarmantas francižietes.

So skaisto dāvanu savai pilsētai bija sagādājuši mūzikas koledža, tai par godu izdots lielisks albums (skat attēlu) apakšā kreisajā stūrī) latviešu un angļu valodā.

Mūsu laikraksta 2. lappusē mazliet vairāk par Rēzeknes mūzikas koledžu.

RIEBINOS plaši atzīmēta novadniece dziedātājas Helēnas Ersa-Kozlovskas simtgade, taja piedalījās arī viņas meita Mirdza Ersa, kura savilgoti atcerējās dzīvi mātes ģimenē un navais sūrās gaitas Sibīrijas lēģeros izsūtījumā.

MUSIC FESTIVAL

6th INTERNATIONAL NEW

mūzikas forums
mūzikas forums
mūzikas forums
mūzikas forums
mūzikas forums

1.10 – 10.10. 1995

Rīga, Ventspili, Rēzeknē, Daugavpili, Cesis, Liepāja

REDKOLĒGIJA: Valija Berkina – Jēkabpils, Jānis Elksnis – Latgales Kultūras centra izdevniecība, Pēteris Gleizdāns – Rēzekne, Anita Petkune – Krāslava, Antons Rancāns – Preiļi, Antons Slišāns – Balvi, Viktors Trojanovskis – Ludza, Pēteris Zeile – Rīga, Jānis Žugovs – Daugavpils, ārzemju biroja vadītājs – Alberts Spoģis Minsterē.

Rēzeknes mūzikas koledžas simfoniskais orķestris

Mūzikas koledžā

Jāna Ivanova Rēzeknes mūzikas koledžas simfoniskais orķestris dibināts 1938. gadā. Toreizējās Tautas konservatorijas direktora Viļa Švankas vadībā 5. februārī notika pirmais simfoniskās mūzikas koncerts. 40. gados orķestra darbība apsika, to atjaunoja 1957. gadā diriģents Uldis Balodis. Vēlākos gados orķestri vadījuši Uldis Salmiņš (1968–1976), Mārtiņš Blumbergs (1977–1993).

Pašreiz orķestra diriģents ir Andris Ugulis un Sergejs Sergejevs.

Koledžas orķestri līdzās audzēkņiem spēlē arī pedagogi. Kolektīvs katru gadu sagatavo vairākas koncertprogrammas. Koncertējis gan Rēzeknē, gan citās Latvijas pilsētās, ieguvis godalgotas vietas republikas mūzikas vidusskolu orķestru konkursos, piedalījies Latgales TV mūzikas festivālos un citos pasākumos. Orķestra repertuārā ir V. Mocarta, K. M. Vēbera, Dž. Verdi operu uvertīras, L. Bēthovena, F. Šūberta, I. Sibeliusa, u.c. komponistu sacerējumi. Īpaša vēriba velūta Jāna Ivanova daiļradei.

LATGALES BRĪNUMBĒRNI VIKTORS TROJANOVSKIS

Mūsu zilo ezeru zemē netrūkst vietu, no kurām, salīdzinot ar blakus esošām, cēlies krietni vairāk ievērojami cilvēki. Tā ir kā īpatnējās, kultūras un zinātnes gaisotnes apgarotās saliņas. Latgalē tādas ir Dekšāres, Bērzgale, Asūne, Liksna un citas. Ja runā šaurāk par Ludzas rajonu, nosauc Rogovku, Ciblu, Kārsavu, Zvirgzdeni, Rundānu, Pasieni. Šoreiz nedaudz par tiem litarātiem, žurnālistiem, māksliniekiem, zinātniekiem, kuru šūpulis kārts Pildas un Nirzas pusē,

ērtības labad sniežot ziņas par viņiem atfābēta kārtībā. Šķiet, ka visnozīmīgākā artava te dota literatūras un publicistikas jomā. Ar šiem censoņiem tad arī sāksim.

1. Pildas Špeners 1900. gada 12. novembrī sūpuļa liksts cirsta ievērojamam pedagogam un literātam Konstantīnam Kravaļam. Pēc tautskolotāja tiesību iegūšanas, viņš visu mūžu pasciedza dažādās Latgales vietās un šajā darbā uzrādīja apveicamas spējas. Ne jau velti savulaik

iecelts par paraugskolas pārzini pie Rēzeknes skolotāju institūta. Pēdējo mūža posmu pavadīja Rēzeknes rajona Sarkanos. Uz veļu valstību devies 1978. gadā 7. novembrī.

Jaunības gados K. Kravaļš aktīvi nodevies rakstniecībai, sacerot lugas, dzejoļus, stāstus, teātra recenzijas, rakstus par dažādiem pedagoģijas un sabiedriskiem vaicājumiem. Viņš rosīgi līdzdarbojās periodiskajos izdevumos «Latgolas Vārds», «Zidūnis», «Latgolas Bolss». Paliēkošs ir viņa sniegums dramaturģijas laukā. Populārā jaunatnes žurnālā «Zidūnis» 1932. gadā iespiesta luga «Jauni spēki», kas vairākkārt uzvesta uz daudzām Latgales skatuvēm, ar

lielām sekmēm izrādīta jaunatnes sarīkojumos. Autors tajā, no vienas puses, tēlo labāko prātu cīņu par taisnību, tautas labklājību, no otras – apkarot tumsību, žūpošanu, gara iesūnošanu. Prasmīga arī tolaik jau sasāpējušu sabiedrības problēmu cilāšana uz citu laikmeta parādību fona toreiz nebūt vēl nebija parasta parādība mūsu literatūrā. «Zidūnā» 1934. gada numuros publicēta cita K. Kravaļa luga «Nabadzeiba», tāču tā nav uzņemta tik aisaucīgi kā iepriekš minētā.

Rakstnieka devums lirikā nav nozīmīgs, jo tajā, lai arī vienkāršā un labi izkoptā valodā, nereti ietēpti klaji didaktiski centieni.

ZALTA VUCYNA ATĪŠONA

Stōsta Odums Ribulš:

– Asu pensejā, bet pa reizei vēl atsagrīzu pi vacō drauga vinkausa ekskavatorā un pasmeļu zemeiti to kaidam grōvam, to dīkim. Ilys beja muns myuža dorbs, paštrōdōts daudz kur Latgolā, bet vysvairōk Rēzeknes rajonā. Tur arī sōku dorbu pēc skūlas beigšonas.

Viņā nu pyrmajom dīnom, taipoš kai tagad rudīni, tyvōkūs moju saimīnīks nagribēja laist pōrnakšnot, sok, te jau taidi razbainīki beja, sataisēja nasmykus līlys un aizalaide nazynomā vēzīni. Naleidzēja aogolvōjumi, ka mes na taidi. Atrodom kaidu vacu sina kaudzi, iztaisējom olu, treikojom vydā paplašynōjumu un tur kaidu nedeli nūdzeivōjom. Tod vīns nu saimīnīkim, radzādams, ka naderom, nazūgom – flāide uz naktsguļu.

Tymā sātā beja volūdeīga saimīneica. Myusim paslōsteja na vīnu vīn teiku par apkaimi. Taida beja arī par Zalta kolnym, kuru tyvumā rokom lelū nūvodgrōvi, plōtōku par upeiti, veidojumu nu obim krostim.

Jeī stōstēja, ka nu tīm kolnim, kleistū kaidys vucyns, kas jam pīsadūršūtīs ar reikslī, tō priškā sabryukūt zalta naudys čupa. Bet nōkūt gon ar lelu trūksni – ka bail.

Paleigs vokrōrā aizgōja uz sovu sātu, bet maņ uz Naktsmitni beja patlōlōks celš, pi tam pa pūrainu vītu un caur kryumim. Beja tai kai arī pabail svešā vītā. Nūlēmū isareikōt gulēt tepat ekskavatorā. Nakts nabeja solta, sovs syltums nōce arī nu motorā.

Te dzērzu sovaidu trūksni, taidu kai šalkšonu, kai dipēšonu. Atsacerējis par kleistūšu vucynu, jau gribēju meklēt kaidu pamateigōku kūku, kod pamanēju, ka naasu atbraucīs ar ekskavatoru taidā attōlumā nu tikkū izrokto krosta, kai mōcēja skūlā. Pyrms karōt ar vucynu, ka jis teišam meklēs mani, vajadzēja pabraukāt nūst.

Kod tai beju izdarējis, trūksnis pīsanēmē spēkā. Un pēc kaida breiža ar sovaidu krōcīni izrokto grōva yudinī tbruka krosta mola. Taisni tymā vītā, kur pirmeit vēl stōvēja ekskavatorš...

Tai ka zalta vucyns mani ar naudū vys naapbēre, bet pasorgōja nu napatikšonom. Varbyūt ka arī nu naudys izdūšonys par remontu, vilkšonu krostā...

Turpinājums sekos.

ALEKSANDRS PROBOKS

12. turpinājums.

Novājējam tiktāl, ka jau janvārī bija pirmie upuri. Mira vairāk dienvidnieki, melnīgnieji kaukāzieši, kuriem bija visgrūtākā aklimatizēšanās. Mira arī ukraiņi un kazāhi. Ļaunāk klājās tiem, kas dūšīgāk strādāja. Tie ātrāk iztērēja savas spēka un dzīvības rezerves un drīz nokļuva slauistu un nespējīgo komandā, bet tur viņus vairs neuzskatīja par cilvēkiem. Nīrgājās visi, sākot no kaimiņa uz nārām līdz pavāram pie ēdīnu izdales lodžija. Tos dunkāja, grūstīja, aplēja ar ūdeni, nelaida pie krāsnīgas sasiltdies. Ilgāk turējās tie, kas savu muskuļu spēku izlietoja ar aprēķinu, lai pietiktu visiem garajiem ziemas mēnešiem. Tie neraknājās atkritumu kastēs, jo tur iegūtais tikai paātrināja bojāeju.

Raktuvēs pie troses celiņa strādājām posmos pa trim cilvēkiem. Mūsējā bija vēl pusmūža vīrs Filimonovs un kāds vecāks «zekš» Konstantinovs. Pēdējais bija visvājākais un savas neizdarības un tūlības dēļ biežāk dabūja belzienus kā no priekšniecības, tā arī no biedriem. Tādā vidē grūti eksistēt, sevišķi, ja nevari vairs sevi aizstāvēt. Dunkāja par katru sikumu. Te ragaviņas nepareizi novietotas, te iēži nobirst aiz «koroba» vai vēl kas cits. Šos «nāves kandidātus» stumdīja un grūstīja visos iespējamās un neiespējamās gadījumos. Pēc darba, kad speciākie īpatņi bija pietiekami pie krāsnīgas sasiltdies un salīda savās vietās uz nārām, tūlīt to vietas ieņēma pabērni. Taču ne uz ilgu laiku. Novārgušu un izsalkušu cilvēku ielenktās krāsnīņa nu jau pavīsam vāji izstaroja siltumu tiem, kas atpūtās uz nārām. Tad tie, sajutuši aukstumu, cēlās un aiztrīca «frajerus». Bija atkal jāgaida, kamēr varenie iemieg, un tad, kaut arī ne uz ilgu laiku, pie krāsnīgas atkal tika atstumtie. Siltumā atmieklšketie ķermeņi ātri sāka «kūkot» (snaudīnā klanīties), iemīga, dažreiz piespiežoties tuvu svelmojošai krāsnīgai. Dažam pat aizdegās

apģērbs. Un tad trauksme visā telti. Tā radās iemesls vārgos nemaz nelaist pie krāsnīgas sasiltdies.

Kašīgākais mūsu posmā bija sīkais Filimonovs. Viņš cīst nevarēja Konstantinova gausumu un neizdarības. Lai stāvokli labotu, darbu pārkārtojām tā, lai Konstantinovam nenāktos saskarties ar ērcīgo kaimiņu. Filimonovu atstājām pie iēžu iekraušanas, bet mēs ar Konstantinovu vilkām «korobu». Redzot, ka viņam grūti, trūkst elpas, apturu braucienu, eju pēc slotas, tad slauku it kā uz celiņa nobirušo granti. Paiet trīs, piecas minūtes, pārnīeks jau atvilcis elpu, arī es, un turpinām braucienu. Galvenais ir kustēties, rādīt darbošanos, lai nevienam nerastos aizdomas, ka tu slinko. Arī tā bija izdzīvošanas māka. Es, ar vienu kāju pats būdams kapā, tagad uz dažām stundām, varbūt minūtem pagarināju dzīvi šim ģindenim. Lai arī kā, bet man pašam bija prieks, ka neviens cits, bet es atradu kā palīdzēt savam bēdu brālim. Palīdzot viņam, palīdzēju pats sev. Domās es mudināju šo vateni tēpto skeletu: dzivosim brāl, turies!

Tā mēs ķepurojamies, līdz kādā dienā, velkot «korobu», Konstantinovs saknupa un noslīga uz celiņa pie pašām sliecēm. Seja pavisam balta, no mutes tikko manāmi cēlās garaiņi. Tie kļuva retāki, vājāki. Pēkšņi atcerējās ainu no skolas gadiem. Pārgājienā bijām apmetušies atpūsties. Dzerām no strauta dzidro ūdeni, cits ar plaukstām, cits tāpat seju gremdēja vēsajā strauvē. Zēni palaidņojās. Kāds iespīda cita galvu dziļāk. Tas spīgdams izrāvās, sprausloja un šķaudījās. Tad skolotāja Anna Rutka rādīja, kā sniedzama pirmā palīdzība, kad aizrijas ar ūdeni, demonstrēja mākslīgo elpināšanu.

To atceroties, ātri nolīcōs pie guļošā, spēcīgi iepūtu tam mutē. Pieņēmis pilnu krūti aukstā Kolimas elektrā, pūtu vēl un vēl. Muti nepatikami dedzināja Konstantinova ledainās, lūpas. Mēģināju spīst

gulošajam uz krūtīm, taču apģērbs bija tik biezs, ka neko nesataustīju. Pīsteigušies kalnrači, pēc mana norādījuma, sāka cīlāt Konstantinovam rokas, tas sāka elpot, arvien biočāk, spēcīgāk, pavēra acis, piecēlās sēdus.

Brigadieris uzrakstīja zīmīti caurlaidei un Konstantinovs aizšļūca uz zonu.

– Apķērīgs puisis, – dzirdēju spīezām kalnračus. Sapratu, ka tas attīecas uz mani. Kļuva silti, patīkami, atkal gribējās dzīvot.

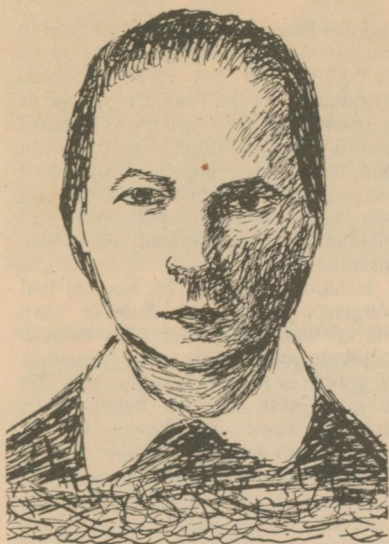
– Dzīvot, dzīvot! Nepadoties! – jau kuru reizi kritiskajos brīžos skubināju sevi. Biju lepns kā Dievs, kurš Ādamam iepūta dzīvību.

Diemžēl Konstantinovu es vairs neredzēju.

Posms saira. Mani nosūtīja pie iemešu kalna vīriem. Tur mans pienākums bija uzurēt kārtībā ledus celiņu. Neizklāstīšu visos sikumos darba tehnisko pusi, piebildīšu tikai, ka metālu nesaturošus iēžus no raktuvēm uz izgāztuvi nogādāja ar troses celiņa palīdzību.

Tas bija tā: iekšdedzes motors vilka, rotējot pa apli 100 metrus garu tērauda vīrves gredzenu. Pie tā ar krūķi pieākēja «korobu». Trose vilka to pa ledus celiņu uz augšu, uz izgāztuvi. Pēdējā līdzīgā tām krūmi un celmu kaudzēm, kas pie mums paliek pēc meliorātoriem. Tikai ar to, starpību, ka Kolimā veidoja daudz augstākas.

Ūdeni celiņa ierīkošanai un uzturēšanai ieguvām, kausējot sniegu pie motora dzesēšanas. Man tad arī vajadzēja kausēt sniegu un ūdeni iznēsāt pa visu troses ceļu un celiņiem raktuvēs. Spaiņi bija palieli – 12 litru, ātri izvilka rokas. Ūdens šķakstinājās uz apģērba, apaviem. Ātri paguru. Ar sasalušām drēbēm un apledojušiem apaviem saknupu pie iēžu kaudzes. Te mani arī pārsteidza darbu vadītājs Melņikovs. Viņa uzdevumos nebija ieslodzīto pamudīnāšana, taču kurš varēja atturēties no kārdinājuma parādīt savu varu? Dažs cilvēks tā

J. Soikāna zīmējums

VIŅU SAUCA NAAIZMĒRSTULE

Viņas dzīves laikā aglonieši šo nenogurdināmo sievieti sauca par Rozīti. Pēdējā naktī pirms pārņemšanas uz kapiem šķirts ar nelaiki bija nolikts Aglonas baznīcā, apglabāšanā piedalījās liels cieniņā pulks, trīs prāvesti, viņu vidū bija arī tagadējais Daugavpils dekāns Aleksandrs Madelāns.

Rozītes nāve bija liels zaudējums visai Latgalei, pēdējos gados viņa bija vietējās dzīves dvēsele, bija baznīcas sekretāre un tās lietu kārtēja. Daudz cietusi no okupācijas varas, bija paralizēta un veselu gadu palikusi bez runas spējam, ko tomēr vēlāk atguva. Viņa bija dzimusi Vecubulovā Tabunovu ģimenē, mācījās Rēzeknes baznīcas skolā pēc tam Pēterpilī. Vecāki bija trūcīgi laudis, visu viņa sasniedza ar centību un neatlaidību. Būdama kalpotāja, mācībām varēja atlicināt naktis. Bija mājskolotāja grāfa Moļa ģimenē Jezufinovā, centīgo jaunavu grāfiene sūtīja mācīties uz Viļņu, kur apmeklēja ģimnāziju un Frēbela kursus. Atgriezies 1913. gadā strādāja Moļu privātskolā. Šī ģimene bijusi humāna un kristīga. Tā ka bija liels mācību un papildliteratūras trūkums, Rozālija pati sacerēja stāstus un lasīja bērniem – tikai pēc vairākiem gadiem tie tika iespiesti. Tā ka viņa pati bija neliela auguma, trausla, bez īpašām, prasībām dzīvē, pieticīga, tad par savu literāro pseidonīmu izvēlējās pieticīgo Latgales plāvu ziedīņu neaizmirstulīti. Tas, kā apgalvo laikabiedri, viņai lieliski pietāvējis.

R. Tabīnes skolotājas gaitas bija Balvu un Daugavpils pusēs, bet vismīļāk viņai tomēr patika Aglonā. Tur aiz mežiņa bija viņas mājiņa, kurā vadīja savas dzīves dienas līdz pat pēdējai.

Literāro darbību sāka ar tulkojumiem no poļu valodas, arī brīviem pārstāstījumiem, tālab daudziem darbiem ir piezīme: pēc sveša parauga. Gadiem ilgi rakstīja katoļu presē – «Drywā». «Latgolas Vordā», «Zidūni», «Draugā», «Saulēitē», «Katoļu Dzeivē», «Latgolas Bolsā» un citos izdevumos. Iemīļotie temati – Latgales cilvēki, bērni, ziedīni. Kad 1939. gada rudenī Latvijas katoļu jaunatnes biedrības Aglonas nodala rīkoja Latgales rakstnieku cēlienu, Naaizmērstule tur nolasīja savu stāstiņu «Pinokuma upers», kurš atstāja spēcīgu iespaidu.

Naaizmērstule lieto to valodu, kādā runāja vienkāršie lauku ļaudis,

bet vārdu izvēle liecina par labu gaumi un mākslinieces izpratni, tie mīļi un tuvi lasītājam. Būdama pensijā, viņa prāvestam palīdzēja bērnu katehizācijā, jo bērns stipri mīlēja un, arī kā pensionēta skolotāja, gribēja būt ar tiem.

Viņas mājiņā viss bija tīrs un glīts, daudz puķu istabās un pie mājas, ar tām bieži pušķoja baznīcas altārus. Uz baznīcu gāja katru dienu. Sīkiem solīšiem tipināja garām ģimnāzijai, sīka un trausla, par spīti slimībām, vakarā pa to pašu taciņu atpakaļ. Runāja sīkā balstiņā.

Kad 1940. gadā rudenī nacionalizēja Aglonas saimniecību, atņēma klosteri, kurā priesterim bija dzīvoklis, viņa deva tam dzīvokli savā mājiņā. Te represiju laikos dzīvoja priesteri Kokins un Lācis. 1941. gadā Aglonā ienāca vācieši, kaujās tika ievainoti divi krievu sarkanarmieši, kuru viņa tad kopa.

1943. gadā Aglonā viesojās grāmatizdevējs V. Locis. Savus iespaidus viņš apraksta šādi:

«Tys beja 1943. gada rudinī, kod speciali brauču uz Aglyunu, lai apcimōtu Naaizmērstuli. Ibrauču pēcpusdinā un, apcimōjis bazneicu un apsaveris ģimnazeju, pōri pa mežu devūs uz Naaizmērstules mōjeņu. Patiseibā arī nikod nabeju ticis personeigi un tei cimōšonōs beja muna pyrmo un pādejō reize.

Jai kai dovonu atvežu jaunōkūs izdavumus. Jei mani pacinōja ar vakareņom un deve naktsmōjas. Mes runōjom ilgi. Jai pastōstēju, kū es grybu, lai jei roksta, kaidūs vērzīņūs lai turis. Porcyļōjom

pošreizejū stōvōkli, tod pōrrunōjom latgaļu literatūras liktiņus un ispējas. Myusu uzskoti un dūmas sakryta. Jū mudynōju dorbam un jei beja sajuysminōta un sūlējōs dareit tai, kai tū vēlējūs. Muna dūma beja, lai jei pīsavērš literariskajim tematim ar tū jōs vīnkōršeibu un kristīteibu, kaida jei ir poša.

Redzēju jymā lelu apnēmeibu, lelu dorba milesteibu, lelu dzimtines milesteibu un tai mes nūslēdzem draudzeibu. Sei draudzeiba deve lobus dorbus. Un vālōk topa vasala grōmota «Dīva dorza pučēites».

Sei pyrmo un beidzamō cimōšonōs ir palykuse atmiņā kai gojīņš uz kaidu svētnēicu. Un jo šei cālō dvēsele byutu bejuse breiveibā un strōdōjuse šūs divdesmit godus, tod byutu radis daudzi Dīva dorza pučēišu.

Likās, ka tys vyss ir bejis naseņ, vakar, aizvakar. Un kod pīnōce šei šausmeigō ziņa par «Dīva dorza pučēišu» autorei nōvi, palyka tai vīntuli un likās, ka otkon ir latgalim atjims dōrgums, bet šys dōrgums ir pajemts prūjom uz breidi. Nōks reizi laiks, ka šōs dvēseles davums speidēs pōri laikim un telpai, un ness Dīva dorza pučēišu smaržu paaudzū paaudzem».

Profesors Leonards Latkovskis (seniors) žurnālā «Dzeive» rakstīja:

– Nu dzimtines par Naaizmērstuli roksta» «Rozālija ir vōrguse un slymōjuse ilgōku laiku, bet nav pōrvarējuse sovas slimeibas. Jei myruse 1965. gada 17. martā 11 stundēs un 30 minūtēs. Kopā guļdeita skaistā saulainā dinā 20. martā Aglyunas jaunajā kopsātā. Jū pavadēja lūti daudz cylvāku. Šķērstu nu bazneicas leidz kopa vītai uz rūkom panese pameišom 4 veiriši. Celi beja izteireiti nu sniga.

Kai Naaizmērstulei ir klōjis, jei poša aproksta viņā nu sovom pādejōm vēstules Valerijai: «Esi sveicynōta šymā 1965. godā! Kai Jums klōjas? Es navaru pasalileit. Ašņa spidīns lels, leidzekļu nav. Kōjas slymas. Trejs mēneši kai naasu bejuse Aglyunā. Kōjas nanosoļ... Dzeivoju kai tuknesi. Pagaidom vysu lobu. Mili skūpstu. T. R.»

Arī cytim Naaizmērstule ir rakstējuse vairōkas vēstules jau ogrōk, kurōs jei ir konspektivas zinas snāguse par jōs skolōtōjas dorba gaitom socūt nu 1906. goda grafu Moļu nūdybynōtajā pryvatskolā leidz aizīšonai pensejā.»

Mūsu Naaizmērstule – Rozālija Tabīne, Aglonas Rozīte atdusas zem smaga akmens blūka, kurā izcirsts krusts. Tādu krustu viņa nesusi cauri visai dzīvei, pati palikdama trausls un viegli salnai nomaitājams ziedīņš Dieva dārzā.

SVECE VĒJĀ

H. H. Pater Ornicans verbrachte die letzten Stunden seines Lebens unter uns!

Teksts no vācu valodas tulkojumā skan šādi: «Augsti godājamais tēvs Ornicāns savas dzīves pēdējās stundās pavadīja starp mums» – tā rakstīja Nirnbergas sv. Stefana draudzes jaunieši. Ar viņiem kopā viņš, ja pārcelts darbā uz Minheni, piedalījās jautrā fašinga ballē 1961. gada 12. februārī. Šķīrās pusnaklī un pēc divām stundām gāja bojā autokatastrofā. Šajā fotogrāfijā Ludvigs iemūžināts Varakļānos pēc promocijas 1939. gada 15. maijā.

Pārāk agri skarbie vēji nopūta viņa dzīves sveci. Viņš bija iecienīts tautā, katram cilvēkam tuvojās ar zināmu kautrību un doddevību, katram atrada kādu sirsniņu vārdu.

Savā laikā vadīja skautus, darbojās LKSA «Dzintars: no tās dibināšanas dienām. Pēdējos dzīves trīs gadus nodarbojās ar vācu jaunatnes audzināšanu.

Ludvigs Ornicāns bija rosīgs preses darbinieks – literāts, savās esejās parādīja laikabiedru dzīvi, bet pēdējos gados jau bija izveidojis un publicējis kā problēmu risinātājs – domātājs ar skaidru, labi izvērstu vispusīgu interpretāciju un teoloģiski filozofisku pamatojumu. Pieminās rindās aizgājējam Alberts Spogis rakstīja: «Teiši šamā vierzīni arvin gaidējom jo nokušūs dorbus, jō tik vyspuseigu dūmōtōju mums moz. Bet te pēški jam izkryta spolva nu rūkom uz vysim laikim».

JESEŅINU PIEMINOT

Šogad 4. oktobrī 100 gadu jubileja bija «Dieva dotajam dzejniekam « Sergejam Jeseņinam. No dzīves viņš aizgāja trīsdesmit gadu vecumā. Par viņa dzīvi un aiziešanu, par viņa darbiem izteikts un uzrakstīts daudz, bet literatūrpētnieki atrod aizvien ko jaunu. Un droši vien tā būs arī turpmāk. Vieniem S. Jeseņins ir sentimentāls mīlestības apdziedātājs, citiem vulgārs Rjazanas zemnieks, kura vārsms netrūkst vietējās izloksnes vārdū. Bet netrūkst arī tādu, kuriem šis vārda meistars, kurš tik maz paguva pateikt sirdij vistuvāko. Viņa dzīve un darbošanās labi pazīstama Latvijā, daudz jaunu lappušu atklājis DPU pasniedzējs S. Mekšs. A. Rancāna fotoattēlā – marmora izcirstais piemineklis uz dzejnieka kapa.

IZSTĀDE ROBEŽSARGU MĀCĪBU CENTRĀ

Rēzeknes mākslinieku gadskārtējā daiļdarbu izstāde, kas septembra pirmajā pusē bija skatāma Mākslas koledžas izstāžu zālē, jau oktobrī (bez J. Gribustes un V. Voguļa keramikas) atklāta Rēzeknes robežsargu mācību centrā. Vēlāk tā būs arī skatāma Rēzeknes Augstskolā.

Izstādes ekspozīcijas koncepcija vieno jaunākās, vidējās un vecākās paaudzes profesionālos mākslniekus. Tās kopīgā iezīme – savs skatījums attēlojamā parādībā vai objektīvu nosacījumu veidotajā pasaulē, uztur kopīgas virzības radošo garu, iet, paceļas pāri tradicionālajam, reālistiskajam izvēlēta tēla atveidojumam. Vienpadsmit mākslinieki savos darbos radīto noskaņu, tās noslēpumainību interpretē brīvi, savdabīgajos, neatkarītajos rokrakstos veidotajos 25 stājmākslas darbos.

No gleznotāja, profesora O. Zvejsalnieka jaunākajiem darbiem, kuri jūnijā bija izstādīti Arendālē (Norvēģijā) viņa darbu personālizstādē, šajā ekspozīcijā apskatāma glezna «Klusā daba». Filozofiskām pārdomām, emocionālai uztverei gleznojumā iešifrētas istabas puķes, kā sadzīves kultūras mēraukla, rada brīvu asociāciju plūsmu. Silto un vēso krāsu attiecība ieņem savu vietu klusās dabas kompozīcijā. Gleznas iedarbības liktenplēmeņa ir zilgano un sārto toņu piesātināto krāsu lauku proporcionalitāte uz neitrālas krāsas fona. Ar izvēlētiem

glezniecības izteiksmes līdzekļiem piesaista, tuvina cilvēka dzīves veida realitāti un bagātina klusās dabas žanra mūsdienu glezniecību ar krāsu emocionālo daudzslānainību, autora individuālo stilu.

Ar katru otas triepienu toņa niansējumā gleznotājs A. Zelcs apmīļo jaunas, modernas sievietes vizuālo tēlu. Saules māsas jai no pasaules iesākumiem, ne dzelzs lēdijas, mūsu dēļ dodas lidojumā (varbūt netikumā). Gleznā «Nolemtā» ierakstītais liktenis interesē varbūt vairāk kā āreji skaistā tēra pa daļu čaula, vai cerībās izvēlētais sievietes zvaigžņu ceļš.

Kur ir tas ceļš? Vai gleznas kompozīcijas izteiktajā vertikālē, pašcieņas izvēlē, piezemētājā psiholoģiskajā nesakārtotības smagumā? Ar sīkām detaļām autors gleznu nenoslogo. Nopietnāji, tumšajā gleznas fonā cilvēkmīlestības gaisotne – izglītības un kultūras nozīmes akceptēšana. Dzīves doto materiālu gleznotājs pārziņ un nebaidās plakātiski atklāt malā stāvētājas tēla neatkarību, kura ap sevi zenāmā paškritikā koncentrē sižeta situāciju. Gleznas vertikālē sievietes tēls kā izsaukuma zīme, savā ērtajā atteikšanā vai izvēlē, atsauc atmiņā šī gada politiskās aktivitātes deputātu kandidātu ceļā uz 6. Saicimu un Pasaules Sieviešu foru-

mos redzētos un dzirdētos sievietes dzīves uzlabošanas aicinājumus un nosacījumus.

H. Svilāne-Kuzmina savā daiļradē vēl joprojām paliek uzticīga bezpriekšmetu glezniecībai (kurai pilsētas mākslas salonā ir pieprasījums).

Dabas tēla atklāsmes idejas veiksmīgi realizē ainavisti, mākslas maģistri V. Pauris, J. Igovens. Gleznotāja J. Igovena darbu ekspozīcijas atklātas un pašlaik apskatāmas Rēzeknes 6. vidusskolā un poļu sākumskolā. Savdabīgā akvareļu tehnikā strādā S. Orbidāne. Ainavu virsmu apdarē J. Unda akvareļos atsāk pielietot temperamentīgu, attīstītu otas triepienu. Mākslas maģistres E. Pauras akvareļi piesaista ar drošu, veiksmīgu krāsu sapludināšanu, saskaņu zemes augļu kluso dabu kompozīcijās.

Rēzeknes mākslas koledžas pasniedzējas, pazīstamās bērnu grāmatu ilustratores I. Puplovskas līnogrīzumi grafikas ekspozīcijas turpinājumā atšķiras ar lakonisku, atrisinātu vispārīgumu kā detaļās, tā kopformās koptēlā. Grafisko pamatu risinājumā, tēlu tulkojuma atbildībā, pāri gadsimtu izjūtām, jaunā māksliniece I. Puplovskā gaismēnu potenciālā romantizē grafisko tēlu. Piemēram, «Prēteji manis veidotajam potretam – karikatūrai, kurā metaforiski

tēlainais akcents – cilvēka seja ar cilvēka figūru manipulāciju. (Savā darbā kariķeju garīgo izpausmju līdzību dzīvē, negribīgi apjaustās augstās kultūras vērtības – cilvēku attiecību pēctecības pamatnostādnes – nepamanītās tāles mazā cilvēciņa šaubu, laimes, baudas kontrastos).

Ar nevainojamu meistarību, rūpīgi izstrādātu tematisku kompozīciju izceļas L. Daugules, P. Ostapceva grafikas lapas un par novadam tuvām, tipiskām parādībām. Rakstot par pilsētas stājmākslas aktualitātēm, kuru kopīgajā liktenī esmu ieaudzis, gribas apļiecināt: Rēzeknes mākslinieki ir to skaitā, kuri domā un dara rītdienai. Talantīgu autoru skatījums piesātināts ar iekšēju spriedzi un izceļas ar iejūtīgu attieksmi un cieņu pret mūsu mākslas vērtētāju.

Pēteris Gleizdāns,

RMK pasniedzējs, mākslas

maģistrs P. S. Rēzeknes mākslas koledžas izstāžu zālēs skatāmas vairākas izstādes: – Rīgas lietišķās mākslas koledžas rokdarbu specialitātes (vadītāja Māra Avotniece) kursa darbi,

– Rēzeknes mākslas koledžas studentu un audzēkņu vasaras darbu ekspozīcijas (tušas zīmējumi, akvareļi, zīmēšanas dažādās tehnikās veidotie darbi).

VIKTORIJS VONOGS

Ave Maria

Nobeigums

Beja pagājuši daži godi. Margaritu jau taisējās beigt konservatoriju, bet Rudāns dzeivēja pa sātu. Tāvs beja miris, un Andrejs beja devis sāļējumu uz pilnāta vairs nabrukt. Lyuk, tēpēc, Zam sovas nōves vācuis Rudāns beja sōeis runēt pavysam prōteigi. Uzskotus gon jys nabeja mainejis, bet jys tik sirsneigi stōsteja par vysu, ka Andrejs namēginōja turētis pretim. Tāvs stōsteja par sovu zemi un mōjom. Stōsteja, cik pyulu jys te beja pilneis, lai ikōptu vysus laukus un lai uzeiltu jaunās ākas. Vysur tāvu beja vadejuse dōma: lai dālam byutu vīglōka dzeive.

Bet dāls nagribēja dzeivēt mōjom! Vai tōpēc nabeja jōraud un jōsadusmōj, ka vysa svātō dōma = vācos zemniku eiļis uzturešona un tāvu tāvu mantōjuma sorgōšona = nateik pīpildeta. Tei nabeja nikaida nateiteiba vai aizacešona. Tāvs vinkōrēi navarēja pīļaut, ka zemi byus jōntūd svešam. Beja brīmeigi dōmēt par tā, ka svešās rīkas dzeis vegu jō pošu teirumūs, ka sveši ļaudis stāigōs zam jō mōju jumtim.

Bet cik pīceļis un gaišs uz nōves gultas palyku tāvu vaigis pēc tam, kad jō dāls apnōleja uz pilnāta vairs nabrukt, bet vysu myžu strōdēt tāva teirumūs! Pasaucējis tū, dāls sōce raudēt, bet tāva sirds pīkā gūvileja. «Naraud, dēlen,» jys klusi sacēja. «Tu nazini, cik laimeis ņyu es asmu...» Un ar cik vīglu rōku jys nōraksteja pēc tam dālam zemi, ar cik vīglu nūpyutu un svātlaimeļu seju tāvs aizmygu myzēļgājā mīgā...

Beja tai tod pagājuši daži godi. Beja otkon pavasars. Un otkon beja atplaukuši bārzi, izmarzōjušās īvas, un smōgi sovas zīdās ap mōjom gulēja cerepu kryuki. Andrejs Rudāns dzeivēja pa tāvu mōjom. Jys beja tū apnōlējis tāvam un sova sāļējuma nadreiksteja ļaut.

Te, kaidu dīnu pi Andreju īsaroda Margarita. Andreju jei galeigi pōrkteidze. Mozlīt nōsakaunējis un samulsis, jys vede Margaritu pyrmī reizī sovā ustobā. Andreja mōte beja kaut kur aizgōjuse, un jī varēja justis nateicēt. Margarita pōrlaide skotu par vysu ustobas ikōrtu. Naredzēja jau nikaidas bogōteibas, bet vysu beja kōrteigs un gōja drā. Jī apstāigōja vysas ākas un teirumus. Azara molā, kur beja Andreja zemes tōļokōs rūbezas, jī apnastōja. Margarita te gribēja apnasest.

Beja saulaina un klusa dīna. Azara ūtrajā pusē beja radzami zyrgi un cylvāki, kas kustējōs pa bryunajim laukim, steigdami īset pādejū sāklu. Leli mōkūņu kolni gulēja pōri par teirumim, bēzēm un azaru, kas kai breinumā beja sastindzis un palicis gluds kai spūguļš. Azara leiču krosti un solas klusi spūguļōjōs jō gludajā līminī un jōvēs maigajim saules glōstīm, kas, pōri vysam apgobolam pasacāluse, lēja sovu varonū augleibas spēku.

«Tovas mōjas ir ļōti skaistā vītā,» runōja Margarita. «Par tū tevi var kotrs apskaust.»

«Varbyut...» «Jā... Un tai tu te dzeivoj. Reigas dzeivi jau tu laikam esi pavysam aizmērsis. Pasoki, vai par konservatoriju tu vairs nikō nadūmōj?» «Nā!»

Margarita sasatryuka. Vai tad Andrejs beja jau tik tōli pōrsamainejis? «Un atmiņas? Vai arī tōs tu esi pazaudējis?» «Atmiņas maņ par vysu vēļ ir skaidras. Bet tōs jau nav nīkas cyts, kai tikai palnūs sabyruse dzeive. Nav vērts pa šim palnīm daudz rakņōtīs, lai arī cik meili tū byutu. Var tur atrast pa kaidai spūžokai dzērkteiteiti, bet gaišōs līsmes naizpyust. Tōpēc es arī ceņšūs pēc īspējas mozōk dūmēt par vysu aizgōjušū.»

«Vai taidu sevis mōceļonu tev var kō dēt?» «Var gon. Tai es ōtrōk varēšu nīzēmēt sovas vēļēigōs pyules. Maņ jōsarunāt saites ar puļōtni, maņ ōtrōk jōsarunāt ar liktni.» «Vai tū byus īspējams? Tev liktīs nav vīglais.»

Un tūmār = Andrejs nanōzālēja sovu dzeivi. «Nā, smōga jys liktīs maņ nav,» jys gondreiz aizvāļōts telece. «Vai tū dūmōj, ka šajōs mōjōs mani nīkas nasaista? Vai šei tāva zeme maņ nav dōrgu? O, tu nazyni, cik lapni es varu pavasarīs stāigēt ar sātivi plaets pa sovim teirumim. Cik pateikami tad ir just, kad smōgi gryudi sleid eaur pērstim un kreit mytrajā zemē. Tad es jytūs varbyut tai pat kai kaidis pōsoku prinēis, kas var ļaudim bōrsteit naudu. Tu nazyni, cik laimeis es jytūs tad, kad munas dryvas sōe plaukt un zīdēt, kad smaržēigi par rudzu laukim sōe ceļtīs zīda mōkūni. Un cik bogōts es asmu tad, kad dryvas, zamu klaneldamōs, sōe atdēt maņ sovu rāzu... Es tad spīžu kotru smōgō vōrpu sovā saujā un nzynu, ka tū ir muns monts, tei ir muna bōgōteiba, kuru man naatjims nīvins, lai arī kaidi ļalki nanōktu...»

«Jysmōt jau tu mōki,» Margarita mēginōja atsapeļēt par sovu naatapeibu. «Kai tu kaidreiz jysmōji par muzyku, tai tu tagad otkon jysmōj par zemnīka dzeivi. Bet kaidi ir tovi praktiski panōkumi? Cik ilgi tu te izturesi un kō lobu sasnēgsi, tai dzeivodams?» «Bet kō maņ lelu jōsasnādž? Vai maņ par varu byutu jōpalik slovonam?»

«Tū nu vys nav. Bet kotram eylvākam ir pīnōkums atrast kaut kō jaunu. Vai tei byutu kaida dzeive, jo mes dzeivōtu tikai ar tāvi tāvu gudreibom, bet poši nikō jauna naradeltu?» «Labi! Tai arī vajaga. Bet kō, pīmāram, jaunu atroda muns tāvs un tei lelum lelō eylvāku dāļa, kas tai pat dzeivoj? Vai jō dzeive tōpēc byutu navērtēigōka? Vai es nāizpīļdeļis sovu dzeiven uzdavumu, jo dzeivōku te = un sevišķi vēļ tōpēc, ka mani saista sāļējums?»

«Par tū es nikō nāroku. Bet tu par varu pyulejis aizmērēt, ka tev ir talants, ka tu esi teļkam spēleis nōkūtnē kaut kō īvārojamoķu paveikt. Tu aprīe sovu mōkūnu šamā zemē un gribi vēļ īstōsteit, ka reikojis pareizi. Tev ir pīnōkums šōs spējas atteisteit un ļaist dorbā.»

«Bet vai tu drūki vari sauceit, ka es aprīku sovu mōkslu? Vai tu vari apgolvēt, ka es byutu beidzis konservatoriju. Es taču studēju tikai pyrmū godu. Un jo arī es byutu beidzis konservatoriju, vai tod es jau tyuleņ byutu pulcēis par slovonu komponistu? Kas zyna, kai es vēļ byutu vōrdzis.»

«Jo tu tai runoj, tad tu esi galeigi puzaudējis vysu fanatiskū ticeibu sovom spējom, kas agrōk nese tevī pōri vysim šķērslim. Tu esi pazaudējis vysu sovu nasatrycnojāmū pašpāļveibu!» Taišni tai Andrejs gon nabeja dūmōjis. Sirds dziļumūs jys vēļ arvīnu globōja mozu ticeibas dzērksteņu sovom spējom. Bet jo Margarita tū beja saprotuse tai, tad lai arī palik tai! Un Andrejs speiteigi klusēja.

Bet Margarita naatsalaide: «Un kō tod tu dareisi, jo konservatorijā nagribi it un nāisi?» «Nu dzeivōšu... Byus varbyut jōapsaprecej = mōte palik vaca. Un nalaimeigū muzyku mēginōšu kaut kai aizmērst.»

«Aizmērst? Nā, tō tu navarēsi. Un tev nīmoz nav vajadzēigs tū dareit. Tu vari ar muzyku nīsadorbēt arī te.» «Nav nūzeimes! Nav vajadzēigs!» jys kai īvaiņōts īsasauce. «Maņ ir labi tai pat. Taidis ir muns liktīs un taidi munas bēdeigōs nōkūtnes plāni. Es pats sev tūs sastōdū!»

Ņyu Margarita redzēja, ka nav īspējams Andreju pōrlīcynt. Jei cēlēs un aļcynōja jū it pastaigēt tōļok pa azara molu. Jī gōja lobu laiku, gondreiz ni vōrda narunōdami. Bet kad Margarita taisejōs it uz mōjom, Andrejs, it kai atsavaļņōdams, sōce šļupstēt:

«Nu tad labi. Ar Divu!» Margarita smaideja un snēdze rūku. Tad jei devēs tōļok pa azara krostu, bet Andrejs apnagrite un gōja uz mōjom. Saprātams, ka Margaritas apeimōjums Rudānu beja mozlīt satraucis un apmysynōjis. Bet jys ceļtīs daudz par tū nikō nadūmēt. Dedzeigi jys kērēs pi dorbā. Jam beja daudz kō dareit. Un Andrejs gribēja parōdēt, ka nav vys nikaidis tukšs jysmōtōjs. Strōdōjūt aizamērva Margaritas apeimōjums un vysus nateikamōs atmiņas. Pēc dorbā jys, prātams, beja nājedzeigi nūguris, bet tūmār pīceļis. Jys beja padarejis vysai daudz.

Atnōce svātīdīna. Tei beja klusa un saulaiņa dīna = taida, kaidas tik bīzi ir pavasarīs un vōsōrōs. Kai zalta krōņš taida svātīdīna apjam smōgōs dorbā dīnu golvu. Un vys tad aprymt, nōklust un ļaunās maļgajai saules svētelbai, = vysur tad volda taidis mīrs, kaidis ir īsagulis bazneleōnu svātlaimeļgājōs seļōns. Andrejs gōja uz bazneļu. Jys beja ļautrā gorā stōvōklī un ļalde daždāzaidas dūmas eaur golvu: «Ar, tad Margarita beidz konservatoriju? Leliski... Drūši nu jei brauks kaut kur uz Italiju vai cytur. Pēc tam kritiki sōks raksteit arvīnu lobōk, un Margarita byus slovona dzidōtōja...» «Bet as nagrybu ļai skaust,» jys čuksteja, «Kaut arī tei ir skaista dzeive. Nā... nā...»

Un tūmār, kur bejuse, kur nā = skaista sapnu ainova sōce augt Andreja ocu pīrkā. Jys ir kaidā koncertu zālē un stōv lela orķestra pīrkā. Sovā frukā ar boltū kraklu un kokla saiteiti jys izuskota leliski. Kupli un vīņnōti moti skaisti sasukōti. Seja mozlīt pīveikuse, bet gluda un nāpītna. Un Andrejs puceļ sovu dirigenta zīzili... Orķestranti sastyngst ar sovom vijolem pi zāda, ar klarinetem un bazūnem pi mutes. Jā, jī klausu jam kai vērgi. Andrejs vēļ mona, ka lelō zālē jam aiz muguras ōtri nōsamīrej un gaida. Vysi klausēitōji apkļust, vysi puzemeigi gaida. Un Andreja rūku sleid pamozam uz leju, jō sirds sōce pīkā navoldami sīstīs. Tur tak atskaj jō sepgaldeitō dzīsmē; dzīsmē, kuru jys ar lļgom un sōpem beja galdējis un kai dōrgu montu jau nu bārna dīnom nonōjis sovā dvēselē. Tugad jō lļgas ir pīsapīļdejušās; jō dzīsmē aug un, skanēt nabeļgadama, plēšās plašumā... Te Andrejs sastryukst. «Tys taču nav īspējams! Es asmu zemniks un vāirōk nīkas. Tī ir tikai mōni un kārđynōjumi vīn...» Un jys mēginōj atnarkuteit, kai varādams. Bet nīkas nāleidz. Ir taču tik pateikami atsaraut kaut uz breiteņu nu nōzāļojumōs ikdīnas. Jā, šī sapni ir nīki vīn, bet kaidu mīru un ļaimi jī dvēselei snādž...

«Tū varbyut nūļmīni ļaunā, ka es taču...» «Nu es beju šudip taidis dūmeļis. Tū tūmār vysu laiku esi bejuse pret mani tik lobu. Paldis par apeimōjumu un...» «Vysu jau byus labi. Pasoki maņ lobōk, vai svātīdip atnōksi uz bazneļu?» «Saprātams.»

«Nu tad labi. Ar Divu!» Margarita smaideja un snēdze rūku. Tad jei devēs tōļok pa azara krostu, bet Andrejs apnagrite un gōja uz mōjom. Saprātams, ka Margaritas apeimōjums Rudānu beja mozlīt satraucis un apmysynōjis. Bet jys ceļtīs daudz par tū nikō nadūmēt. Dedzeigi jys kērēs pi dorbā. Jam beja daudz kō dareit. Un Andrejs gribēja parōdēt, ka nav vys nikaidis tukšs jysmōtōjs. Strōdōjūt aizamērva Margaritas apeimōjums un vysus nateikamōs atmiņas. Pēc dorbā jys, prātams, beja nājedzeigi nūguris, bet tūmār pīceļis. Jys beja padarejis vysai daudz.

Atnōce svātīdīna. Tei beja klusa un saulaiņa dīna = taida, kaidas tik bīzi ir pavasarīs un vōsōrōs. Kai zalta krōņš taida svātīdīna apjam smōgōs dorbā dīnu golvu. Un vys tad aprymt, nōklust un ļaunās maļgajai saules svētelbai, = vysur tad volda taidis mīrs, kaidis ir īsagulis bazneleōnu svātlaimeļgājōs seļōns. Andrejs gōja uz bazneļu. Jys beja ļautrā gorā stōvōklī un ļalde daždāzaidas dūmas eaur golvu: «Ar, tad Margarita beidz konservatoriju? Leliski... Drūši nu jei brauks kaut kur uz Italiju vai cytur. Pēc tam kritiki sōks raksteit arvīnu lobōk, un Margarita byus slovona dzidōtōja...» «Bet as nagrybu ļai skaust,» jys čuksteja, «Kaut arī tei ir skaista dzeive. Nā... nā...»

Un tūmār, kur bejuse, kur nā = skaista sapnu ainova sōce augt Andreja ocu pīrkā. Jys ir kaidā koncertu zālē un stōv lela orķestra pīrkā. Sovā frukā ar boltū kraklu un kokla saiteiti jys izuskota leliski. Kupli un vīņnōti moti skaisti sasukōti. Seja mozlīt pīveikuse, bet gluda un nāpītna. Un Andrejs puceļ sovu dirigenta zīzili... Orķestranti sastyngst ar sovom vijolem pi zāda, ar klarinetem un bazūnem pi mutes. Jā, jī klausu jam kai vērgi. Andrejs vēļ mona, ka lelō zālē jam aiz muguras ōtri nōsamīrej un gaida. Vysi klausēitōji apkļust, vysi puzemeigi gaida. Un Andreja rūku sleid pamozam uz leju, jō sirds sōce pīkā navoldami sīstīs. Tur tak atskaj jō sepgaldeitō dzīsmē; dzīsmē, kuru jys ar lļgom un sōpem beja galdējis un kai dōrgu montu jau nu bārna dīnom nonōjis sovā dvēselē. Tugad jō lļgas ir pīsapīļdejušās; jō dzīsmē aug un, skanēt nabeļgadama, plēšās plašumā... Te Andrejs sastryukst. «Tys taču nav īspējams! Es asmu zemniks un vāirōk nīkas. Tī ir tikai mōni un kārđynōjumi vīn...» Un jys mēginōj atnarkuteit, kai varādams. Bet nīkas nāleidz. Ir taču tik pateikami atsaraut kaut uz breiteņu nu nōzāļojumōs ikdīnas. Jā, šī sapni ir nīki vīn, bet kaidu mīru un ļaimi jī dvēselei snādž...

«Bites un mes...» nūdūmōja Andrejs. «Val arī mes = bazneleōni naasam kai bites, kas steidzams uz sovu lelō strōpu, kur īškā vysu tai pat ļauki smaržoj pēc vōska...»

Te tūmār īsadnēja un sōce dzidēt zvonu mēles. ļaužu bolsi ar dzīsmi pīsavīnōja nu apakšās. Andrejs īgōja bezneleā. Tur jau dedze sveces un vysu beja sagatavōts divakolpōjuma sōkšona. Tyuleņ arī sōce skanēt un ryukt vargāņu bolsi, īškōdami «Asperges» cereemonialu.

Un nu, jau nūkrytušās par bazneleōnu golvom svēitētō judiņa lūsen, bet vargāņu bolsi vēļ narymt. Tūs sprāks sōce pamozam augt, tūs skaņas ceļās stypramā un varonumā. Beldzūt trompešu gaviles un bazūņu drebēšona vēsteļ, ka vysi registri ir īslāgti. Sōce drebēt pat lļgu stykli, un vai Andreja sirds tōpēc palyktu mīreļa! O nā! Nāizteicamu lēlyskuma saļyutu pōrjāmuse Andreju. Jys nūjyut vairs nikō, kas ap jō nūteik. Jō acis mīrdz, un jys dzeivoj un lļdōj reizē ar spōmōtūjom skaņom, kas, nabeļzamā melodijas upē izplyuzdamas, dūņ un ryuc un krōc, vīnolga, vai skanātu diskanta gaviles, vai peduļū varonās pasuļās.

Bet tad arī kulminacijas punkts ir sasnāgts. Leidz golam sakōpyntais sprāks sōce pamozam atplyust. Stabuļū gaviles sōce mīlētīs, un varganis īsōc maļgōku dzidōjumu.

Nu kōru telpom atskaj introita rečitatīvis. Tikai tagad Andrejs nūgēd, ka mise jau ir sōkusēs. Jys apnaskota upleik un pasaver, vai kaidis nav redzējis jū, spēceigōs muzykas saļyusmynōtu, klīdzūt un dzīzūt reizē ar varganem. Bet vysi bazneleōni likās īgrymušī sovā mīrā un ļyugšonōs. Ir sōkusēs mise. Arī Andrejs izjam sovu ļyugšonu grōmotu nu kabatas un

puzuda te aiz meža styura, te aiz bēzēs, bet atga augdami un nōce arvīnu tyvak. Beldzūt Andrejs beja pošķlōt pi bazneleās. Lelu kūku apjīmtu un apnōtu, bazneicu stōvēja klusa un mīreļa. Vīneigi boltāis tōrpu pōrs, pasacēlis pōri par kūku zaļumu un saules gaismas apmyrdzāts beja naryaroti spōžs, tai ka navarēja vērsā pūnavērt. Leļā tūtisu beja ānains un vāns. Naz nu kurīnes te beja atplyuduse cerepu smarža, tei sasajuce ar parostū myuru drāņumu un radeja taidu saļyutu, it kai byutu īgōjis kaidā vacā, bet ļūti mīlā un pateikamā ustobā, kur aiz svātgleznom aizlykti veist zōļu dīnas puk' u pušķi.

Tad Andrejs pamete acis uz leļajim kaštānu kūkim bazneleās dōržā. Tī beja pynli ar boltom un leļom zīdu svecem, stōvēja sastynguši un klusi svātīdīnas mīrā. Tikai bites vīn nabeļdze zumēt un ryukt kaut kur: vysa apkōrtne lykōs, ka treinēja un drebeja nu mozās dzeiveļu spōrnu skaņom.

Laikam kur tyvumā beja kaidis kōrklu veituls. «Bites un mes...» nūdūmōja Andrejs. «Val arī mes = bazneleōni naasam kai bites, kas steidzams uz sovu lelō strōpu, kur īškā vysu tai pat ļauki smaržoj pēc vōska...»

Te tūmār īsadnēja un sōce dzidēt zvonu mēles. ļaužu bolsi ar dzīsmi pīsavīnōja nu apakšās. Andrejs īgōja bezneleā. Tur jau dedze sveces un vysu beja sagatavōts divakolpōjuma sōkšona. Tyuleņ arī sōce skanēt un ryukt vargāņu bolsi, īškōdami «Asperges» cereemonialu.

Un nu, jau nūkrytušās par bazneleōnu golvom svēitētō judiņa lūsen, bet vargāņu bolsi vēļ narymt. Tūs sprāks sōce pamozam augt, tūs skaņas ceļās stypramā un varonumā. Beldzūt trompešu gaviles un bazūņu drebēšona vēsteļ, ka vysi registri ir īslāgti. Sōce drebēt pat lļgu stykli, un vai Andreja sirds tōpēc palyktu mīreļa! O nā! Nāizteicamu lēlyskuma saļyutu pōrjāmuse Andreju. Jys nūjyut vairs nikō, kas ap jō nūteik. Jō acis mīrdz, un jys dzeivoj un lļdōj reizē ar spōmōtūjom skaņom, kas, nabeļzamā melodijas upē izplyuzdamas, dūņ un ryuc un krōc, vīnolga, vai skanātu diskanta gaviles, vai peduļū varonās pasuļās.

Bet tad arī kulminacijas punkts ir sasnāgts. Leidz golam sakōpyntais sprāks sōce pamozam atplyust. Stabuļū gaviles sōce mīlētīs, un varganis īsōc maļgōku dzidōjumu.

īgrymst tamā. Jys vēļ dzērd, kai gobolu pu gobolam aizskaj Augustini mise, bet sōreiz tei par ļaimi jō vairs nātrauceļ. Jys ir īsadzīlīnōjis sovōn ļyugšonōs un tur atrādīs vēļ lelōku baudu. Un Andrejs jyt, ka jō pamozam sōce apjīmt Tūnheizeru svāteeļnīku mīrs. Klusa svātlaime īsagult jō seļā, jō dvēsele palik maļgu un plaši atver durovas vysam, kas skaists un lobis.

Ir klōtu ofertorijš. Te, kas tad tys! Vargunes pakļusi īsōc Suberta «Ave Maria» Andrejs nōdrab. Tys taču jō mīļokais gobols! Cik reizēs jys nabeju šō gobolu ar osorom acīs klausejis. Bet aizgōja godi, un jam nabeja ļauts dzērdēt vairs ni skaņas nu šō breinīškeļgō dorbā. Un pyu =

Lyuk, vātrāni namīreļgōs īvoda tuktis ir vysa šei jō nalaimeigō dzeive bez muzykas. Un pēc tam = cik mīrynōjōši maļgi īsaskaj Margaritas baliseņš. Kai kaidas vijoles dzīsmē īsavīļpoj skaistōs ļyugšonas pyrmī vōrdi: «Ave Maria...»

Un arvīnu naatlaideļgōk, arvīnu ļyudzōšōk sōce skanēt Suberta Dīvmtōtes dzīsmē. Tei aizplyust pi kotra bazneleōna un īkustynoj tō sirdi vysyskaistōkū atbaļsi: «Ave Maria...»

Caur augšī izmyurātajim baroku lļgim bazneleā pēķi īplyust spēceļs saules storu kyuls. Tys ļaužās eauri myrdzōšajam puteļju mōkōņam un apkļoj Murīļjo Dīvmtōtes uz augšū pavārūtō seju un skaisti salyktōs rūkas. Andrejs redz, cik krōņōku uz reizēs palik divīškō Madonna. Likās, tei sōce ceļtīs uz augšū un engelū pulks gavyļādams ir apjēmis jū. Tur, leļā pi jōs kōjom palik ar sovu smaržu reļbynōdami bolti cereņi, vēļō sveču līsmē un klusōs ļaužu ļyugšonas. Un Andrejs dzērd, ka Dīvmtōteļ leidza aizlīdōj Margaritas skaistais bolsis, bet jys pats ar sovu osorālno ļyugšonu palik tur leļā, kur veist cereņi un ļāni pleivoj sveču līsmē. Jam likās, ka osoras un sōpes tyuleņ jō nūspīns tai, ka byus jōsabyryk pi soltōs bazneļas greidas, byus jōsabyryk un jōizneikst, tik mozeņš un nīceļis jys pyu ir.

Bet nu augšās = Andrejam likās, ka gondreiz nu pošim dabasim = atplyust maļgi un mīrynōjōši Margaritas dzīsmēs pādejī vōrdi: «Un ļaipni ļaunova tad sorgōs šō bārnu, kas par tāvu ļyudz Ave Maria...»

Dreizī pēc tam ļaudis sōce runēt, ka jaunais Rudāns pōrdūdūt sovu zemi. Braukšūt otkon uz Reigu un mōti jīmšāt leļda.

Un gudrōki sprīde: «Tū jau mes ī dūmōjam. Kas nu itaida par zemnīku var īznōkt...» Bet Andreja bēmeibas sapni beja pīsapīļdejuši. Ar lļgom nosōtō jō dzīsmē beja īzarōvuse nu sōpeigōs dvēzeļs, tei augs un plētēs; breinīškeļgō dzīsmē beja sōkuse skanēt...

Dreizī pēc tam ļaudis sōce runēt, ka jaunais Rudāns pōrdūdūt sovu zemi. Braukšūt otkon uz Reigu un mōti jīmšāt leļda.

Un gudrōki sprīde: «Tū jau mes ī dūmōjam. Kas nu itaida par zemnīku var īznōkt...» Bet Andreja bēmeibas sapni beja pīsapīļdejuši. Ar lļgom nosōtō jō dzīsmē beja īzarōvuse nu sōpeigōs dvēzeļs, tei augs un plētēs; breinīškeļgō dzīsmē beja sōkuse skanēt...

Dreizī pēc tam ļaudis sōce runēt, ka jaunais Rudāns pōrdūdūt sovu zemi. Braukšūt otkon uz Reigu un mōti jīmšāt leļda.

Un gudrōki sprīde: «Tū jau mes ī dūmōjam. Kas nu itaida par zemnīku var īznōkt...» Bet Andreja bēmeibas sapni beja pīsapīļdejuši. Ar lļgom nosōtō jō dzīsmē beja īzarōvuse nu sōpeigōs dvēzeļs, tei augs un plētēs; breinīškeļgō dzīsmē beja sōkuse skanēt...

Dreizī pēc tam ļaudis sōce runēt, ka jaunais Rudāns pōrdūdūt sovu zemi. Braukšūt otkon uz Reigu un mōti jīmšāt leļda.

Un gudrōki sprīde: «Tū jau mes ī dūmōjam. Kas nu itaida par zemnīku var īznōkt...» Bet Andreja bēmeibas sapni beja pīsapīļdejuši. Ar lļgom nosōtō jō dzīsmē beja īzarōvuse nu sōpeigōs dvēzeļs, tei augs un plētēs; breinīškeļgō dzīsmē beja sōkuse skanēt...

Dreizī pēc tam ļaudis sōce runēt, ka jaunais Rudāns pōrdūdūt sovu zemi. Braukšūt otkon uz Reigu un mōti jīmšāt leļda.

īgrymst tamā. Jys vēļ dzērd, kai gobolu pu gobolam aizskaj Augustini mise, bet sōreiz tei par ļaimi jō vairs nātrauceļ. Jys ir īsadzīlīnōjis sovōn ļyugšonōs un tur atrādīs vēļ lelōku baudu. Un Andrejs jyt, ka jō pamozam sōce apjīmt Tūnheizeru svāteeļnīku mīrs. Klusa svātlaime īsagult jō seļā, jō dvēsele palik maļgu un plaši atver durovas vysam, kas skaists un lobis.

Ir klōtu ofertorijš. Te, kas tad tys! Vargunes pakļusi īsōc Suberta «Ave Maria» Andrejs nōdrab. Tys taču jō mīļokais gobols! Cik reizēs jys nabeju šō gobolu ar osorom acīs klausejis. Bet aizgōja godi, un jam nabeja ļauts dzērdēt vairs ni skaņas nu šō breinīškeļgō dorbā. Un pyu =

Lyuk, vātrāni namīreļgōs īvoda tuktis ir vysa šei jō nalaimeigō dzeive bez muzykas. Un pēc tam = cik mīrynōjōši maļgi īsaskaj Margaritas baliseņš. Kai kaidas vijoles dzīsmē īsavīļpoj skaistōs ļyugšonas pyrmī vōrdi: «Ave Maria...»

Un arvīnu naatlaideļgōk, arvīnu ļyudzōšōk sōce skanēt Suberta Dīvmtōtes dzīsmē. Tei aizplyust pi kotra bazneleōna un īkustynoj tō sirdi vysyskaistōkū atbaļsi: «Ave Maria...»

Caur augšī izmyurātajim baroku lļgim bazneleā pēķi īplyust spēceļs saules storu kyuls. Tys ļaužās eauri myrdzōšajam puteļju mōkōņam un apkļoj Murīļjo Dīvmtōtes uz augšū pavārūtō seju un skaisti salyktōs rūkas. Andrejs redz, cik krōņōku uz reizēs palik divīškō Madonna. Likās, tei sōce ceļtīs uz augšū un engelū pulks gavyļādams ir apjēmis jū. Tur, leļā pi jōs kōjom palik ar sovu smaržu reļbynōdami bolti cereņi, vēļō sveču līsmē un klusōs ļaužu ļyugšonas. Un Andrejs dzērd, ka Dīvmtōteļ leidza aizlīdōj Margaritas skaistais bolsis, bet jys pats ar sovu osorālno ļyugšonu palik tur leļā, kur veist cereņi un ļāni pleivoj sveču līsmē. Jam likās, ka osoras un sōpes tyuleņ jō nūspīns tai, ka byus jōsabyryk pi soltōs bazneļas greidas, byus jōsabyryk un jōizneikst, tik mozeņš un nīceļis jys pyu ir.

Bet nu augšās = Andrejam likās, ka gondreiz nu pošim dabasim = atplyust maļgi un mīrynōjōši Margaritas dzīsmēs pādejī vōrdi: «Un ļaipni ļaunova tad sorgōs šō bārnu, kas par tāvu ļyudz Ave Maria...»

Dreizī pēc tam ļaudis sōce runēt, ka jaunais Rudāns pōrdūdūt sovu zemi. Braukšūt otkon uz Reigu un mōti jīmšāt leļda.

Un gudrōki sprīde: «Tū jau mes ī dūmōjam. Kas nu itaida par zemnīku var īznōkt...» Bet Andreja bēmeibas sapni beja pīsapīļdejuši. Ar lļgom nosōtō jō dzīsmē beja īzarōvuse nu sōpeigōs dvēzeļs, tei augs un plētēs; breinīškeļgō dzīsmē beja sōkuse skanēt...

Dreizī pēc tam ļaudis sōce runēt, ka jaunais Rudāns pōrdūdūt sovu zemi. Braukšūt otkon uz Reigu un mōti jīmšāt leļda.

Un gudrōki sprīde: «Tū jau mes ī dūmōjam. Kas nu itaida par zemnīku var īznōkt...» Bet Andreja bēmeibas sapni beja pīsapīļdejuši. Ar lļgom nosōtō jō dzīsmē beja īzarōvuse nu sōpeigōs dvēzeļs, tei augs un plētēs; breinīškeļgō dzīsmē beja sōkuse skanēt...

Dreizī pēc tam ļaudis sōce runēt, ka jaunais Rudāns pōrdūdūt sovu zemi. Braukšūt otkon uz Reigu un mōti jīmšāt leļda.

Un gudrōki sprīde: «Tū jau mes ī dūmōjam. Kas nu itaida par zemnīku var īznōkt...» Bet Andreja bēmeibas sapni beja pīsapīļdejuši. Ar lļgom nosōtō jō dzīsmē beja īzarōvuse nu sōpeigōs dvēzeļs, tei augs un plētēs; breinīškeļgō dzīsmē beja sōkuse skanēt...

Dreizī pēc tam ļaudis sōce runēt, ka jaunais Rudāns pōrdūdūt sovu zemi. Braukšūt otkon uz Reigu un mōti jīmšāt leļda.

Un gudrōki sprīde: «Tū jau mes ī dūmōjam. Kas nu itaida par zemnīku var īznōkt...» Bet Andreja bēmeibas sapni beja pīsapīļdejuši. Ar lļgom nosōtō jō dzīsmē beja īzarōv